

АКТ
лісопатологічного обстеження та
оцінки санітарного стану насаджень

07.05.2025 року

м. Новгород - Сіверський

Нами, головним лісопатологом ДСЛП «Харківлісозахист» Вороб'єм Є. В., головним мікробіологом – начальником відділу лісової фітопатології ДСЛП «Харківлісозахист» Воробей А. Д., провідним інженером лісового господарства філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Півнюком А. М., інженером з охорони і захисту лісу I категорії філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Курганським А. Л., разом з лісовою охороною Задеснянського, Краснохутірського, Лосківського, Машівського, Орликівського, Семенівського та Узруївського лісництв, проведено обстеження насаджень Новгород – Сіверського надлісництва філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Чернігівської області з метою визначення та оцінки їх санітарного стану.

Загальна площа обстеження – 288,2 га.

В результаті обстеження встановлено наступне:

Задеснянське лісництво (82,8 га):

Номер кварталу	Номер видилу	Номер підвидилу	Площа ділянки га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
				склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
7	6	1	19.2	7C3(75)3C3(50)	75/50	0.80	1	23	30	376
10	1		21.5	10C3	75	0.80	2	22	28	376
44	1		0.8	10C3	70	0.50	1	23	32	253
57	19	1	14.6	7C32AKB1BP+DZ	80	0.80	1	25	30	310
58	7		3.3	10C3	75	0.80	1	26	32	470
58	13		2.3	10C3+BP+DZ	85	0.80	1	26	36	470
58	15		0.7	7C33BP+OC+DZ	50	0.80	1	20	26	274
58	17		3.1	10C3	65	0.80	1A	25	30	440
58	19		1.1	10C3+DZ	60	0.80	1	22	26	376
58	20		0.7	10C3+BP	70	0.70	1A	26	30	400
58	28		0.5	8C32OC+DZ+BP	70	0.70	1A	29	40	432
139	4		10.3	10C3+BP	75	0.70	1	26	32	410
139	9		4.7	9C31BP	75	0.80	1	26	32	438

В результаті проведення лісопатологічного обстеження вищевказаних насаджень встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають внаслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий, характер всихання дифузний та куртинний. Куртини починають заростати чагарниками та другорядними породами. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизою корозійно – деструктивного типу. Дерева у міжсередковому просторі (III – IV категорії стану) мають вкорочену блідо - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шестизубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, соснової губки березового трутовика, березової губки, несправжнього дубового трутовика та ознаками ураження кореневою губкою, раком сірянкою, бактеріальним раком водянкою. В насадженнях присутні вивернуті з коренем дерева, дерева зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Краснохутірське лісництво (1,5 га):

Номер кварталу	Номер видилу	Номер підвидилу	Площа ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року							
				склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га	
66	1	1	1.5	6ВЛЧБП1С3+ЯЛЕ	40	0.70	2	18	20	178	

Фактично на ділянці насадження складом 10ЯЛЕ+КЛП. В результаті проведення лісопатологічного обстеження даного насадження виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь пошкодження середній, характер всихання груповий та куртинний. Дерева у міжсередковому просторі (ІІІ – ІV категорії санітарного стану) мають вкорочену блідо - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками (короїд типограф). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика та ознаками ураження смоляним раком. В насадженні присутні вивернуті з коренем дерева, дерева зі зламаними та стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Лосківське лісництво (58,9 га):

Номер кварталу	Номер видилу	Номер підвидилу	Площа підвидилу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року							
				склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га	
6	9		1.2	10С3	80	0.60	1	27	32	360	
7	19		0.4	7БП(46)1С32БП(40)	46/40	0.70	1	18	20	160	
7	21		1.3	10С3+БП	80	0.60	1	27	30	365	
7	23		0.9	7С33БП	70	0.70	1A	27	36	351	
8	23		1.4	10С3	80	0.60	1A	29	32	400	
9	1		1.0	10С3+БП	80	0.60	1A	28	32	377	
9	2		1.6	8С32БП	47	0.80	1	18	20	244	
9	3		0.4	10С3	80	0.60	1A	28	32	377	
9	4		2.4	10С3+БП	80	0.70	1A	28	32	440	
9	5		0.3	5БП(46)3БП(40)2С3	46/40	0.80	1	17	18	173	
9	6	2	3.2	9БП1С3	65	0.70	1	26	28	258	

При проведенні лісопатологічного обстеження даних насаджень встановлено, що деревостани пошкоджені аваріями та стихійними лихами (вітровал та вітролом минулих років). Ступінь пошкодження насаджень середній, характер пошкодження груповий та куртинний. В насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами та вивалені з коренем, відмічено наявність дерев з підірваною кореневою системою, механічними пошкодженнями стовбурів та кореневих лап на 2/3 периметра і більше, дерева зі зламаним гіллям та верхівками. Також присутні окремі дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі та дугоподібно зігнутими стовбурами. На зламаних та повалених, а також відмираючих деревах відмічено ознаки заселення стовбуровими шкідниками (верхівковий та шестизубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди, вусачі та златки) При закладанні палеток відмічено характерні вхідні та вихідні отвори, маточні та личинкові ходи, шлубні камери камбіофагів та ксилофагів.

Номер кварталу	Номер видилу	Номер підвидилу	Площа підвидилу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року							
				склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га	
38	7		15.5	10С3+БП+АКБ	70	0.60	1A	27	30	350	

39	11	1	1.5	10С3+ДЗ+БП	85	0.60	1A	29	32	405
43	4		3.3	10С3+БП	90	0.60	1	27	32	370
44	14		2.8	8С32АКБ	75	0.70	1A	27	30	327
45	21		4.8	9С31АКБ	75	0.70	1A	27	30	335
49	4		9.2	10С3	80	0.65	1	25	32	355
79	6		7.7	10С3+БП	52	0.80	1A	22	24	371

Лісопатологічним обстеженням вищеперелічених насаджень виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають внаслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий та середній, характер всихання дифузний, груповий та куртинний. Куртини починають заростати чагарниками та другорядними породами. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев має ознаки ураження гнилизою корозійно – деструктивного типу. Дерева у міжсередковому просторі (III – IV категорії стану) мають вкорочену блідо - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шестизубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, соснової губки та ознаками ураження кореневою губкою, раком сірянкою. В насадженнях присутні вивернуті з коренем дерева, дерева зі зламаними та дугоподібно зігнутими стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Машівське лісництво (29,3 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
27	2	10.7	10С3	80	0.80	1	27	30	511
27	4	18.6	10С3	73	0.70	1	24	26	360

В ході проведення лісопатологічного обстеження вищеперелічених насаджень виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають внаслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий та середній, характер всихання дифузний та груповий. Куртини починають заростати чагарниками та другорядними породами. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизою корозійно – деструктивного типу. Дерева у міжсередковому просторі (III – IV категорії стану) мають вкорочену блідо - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шестизубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, соснової губки та ознаками ураження кореневою губкою, раком сірянкою. В насадженнях присутні вивернуті з коренем дерева, дерева зі зламаними та дугоподібно зігнутими стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Орликівське лісництво (79,5 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
46	10	38.4	10С3	62	0.80	1	22	28	376
74	14	7.3	10С3	70	0.80	1A	28	32	513
211	12	2.3	9С31БП	75	0.60	1A	28	30	353
211	13	5.9	10С3	95	0.60	1	29	36	395

211	19	1.2	10С3+БП	70	0.60	1A	28	30	377
213	3	39.8	10С3+БП	80	0.70	1A	28	32	440

Лісопатологічним обстеженням вищеперелічених насаджень встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають внаслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий, характер всихання дифузний та груповий. Куртини починають заростати чагарниками та другорядними породами. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизою корозійно – деструктивного типу. Дерева у міжсередковому просторі (ІІІ – ІV категорії стану) мають вкорочену блідо - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шестизубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, соснової губки березового трутовика, березової губки та ознаками ураження кореневою губкою, раком сірянкою, бактеріальним раком водянкою. В насадженнях присутні вивернуті з коренем дерева, дерева зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Семенівське лісництво (20,4 га):

Номер кварталу	Номер видилу	Номер підвідилу	Площа ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
				склад	вік, років	повнота	боніт	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
137	9		1.3	10С3К	75	0.70	1	25	30	390
168	6		1.2	10С3+БП	80	0.75	1	27	36	455
191	4	1	6.0	10С3К	53	0.70	1	21	24	311
191	12		3.8	8С3К2БП+ОС	65	0.65	1A	26	32	336
194	1	1	3.0	10С3	90	0.70	1	28	36	440
204	13		3.2	9С31БП	70	0.75	1	24	28	364
204	15		1.9	10С3	64	0.70	1	23	30	340

Під час проведення лісопатологічного обстеження вищеперелічених насаджень виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають внаслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий та середній, характер всихання дифузний та груповий. Куртини починають заростати чагарниками та другорядними породами. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизою корозійно – деструктивного типу. Дерева у міжсередковому просторі (ІІІ – ІV категорії стану) мають вкорочену блідо - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шестизубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, соснової губки березового трутовика, березової губки та ознаками ураження кореневою губкою, раком сірянкою, бактеріальним раком водянкою. В насадженнях присутні вивернуті з коренем дерева, дерева зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Узруївське лісництво (15,8 га):

Номер кварталу	Номер видилу	Номер підвідилу	Площа ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2012 року						
				склад	вік, років	повнота	боніт	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
42	1		4.2	8С32БП	60	0.80	1A	24	26	372
52	5	1	5.0	10С3	100	0.70	1	27	36	430
104	18		5.8	8С31БП1ЯЛЕ+ДЗ	56	0.80	1A	24	24	379
147	8		0.8	10С3	100	0.60	1	29	36	395

В результаті лісопатологічного обстеження вищеперелічених ділянок встановлено, що дерева та їх групи в насадженнях ослаблені та відмирають внаслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий та середній, характер всихання дифузний та груповий. Куртини починають заростати чагарниками та другорядними породами. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилізною корозійно – деструктивного типу. Дерева у міжсередковому просторі (III – IV категорії стану) мають вкорочену блідо - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шестизубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, соснової губки, березового трутовика, березової губки та ознаками ураження кореневою губкою, раком сірянкою, бактеріальним раком водянкою. В насадженнях присутні вивернуті з коренем дерева, дерева зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30⁰ і більше від вертикальної осі.

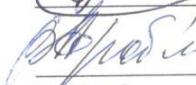
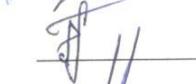
ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

В обстежених насадженнях виявлено пошкодження аваріями та стихійними лихами, стовбуровими шкідниками та ураження інфекційними хворобами, наявність яких значно ослаблює деревостани та негативно впливає на їх загальний санітарний стан, який на час обстеження можна характеризувати як незадовільний, збільшує можливість подальшого розповсюдження хвороб та шкідників. Зважаючи на пошкодження аваріями та стихійними лихами, біологічні особливості та ступінь розвитку, виявлених у вищеперелічених насадженнях стовбурових шкідників та інфекційних хвороб рекомендовано керуючись п. 12 – 26 «Санітарних правил в лісах України» провести у 2025 році заходи з поліпшення санітарного стану лісів, а саме вибіркові санітарні рубки (на загальній площі **288,2 га**), з вилученням з деревостанів небезпечних, сухостійних дерев, дерев уражених стовбуровими та комлевими гнилями, відмираючих та дуже ослаблених дерев з ознаками пошкодження стовбуровими шкідниками, дерев з плодовими тілами дереворуйнівних грибів. Адже ліквідація наслідків аварій та стихійних лих, попередження та недопущення подальшого розповсюдження інфекційних хвороб та розмноження стовбурових шкідників можливе тільки при своєчасному та обґрутованому застосуванні комплексу заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Акт складено в 3 – х примірниках:

- 1 – ДСЛП «Харківлісозахист»;
- 2 – Північне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства;
- 3 – Філія «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України».

Підписи:

 С. В. Воробей
 А. Д. Воробей
 А. М. Півнюк
 А. Л. Курганський